

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

8 januari 2002

WETSVOORSTEL

**tot regeling van de eigendom en de
overdracht van apotheken**

(ingediend door mevrouw Yolande Avontroodt
en de heer Jef Valkeniers)

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Toelichting	4
3. Wetsvoorstel	12

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

8 janvier 2002

PROPOSITION DE LOI

**régulant la propriété et le transfert
de pharmacies**

(déposée par Mme Yolande Avontroodt et
M. Jef Valkeniers)

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Développements	4
3. Proposition de loi	12

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	:	<i>Christen-Démocratique en Vlaams</i>
FN	:	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	:	<i>Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social-chrétien</i>
SPA	:	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

Afkoortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)
CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)
CRABV : Beknopt Verslag (op blauw papier)
PLEN : Plenum (witte kaft)
COM : Commissievergadering (beige kaft)

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
CRIV : Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)
CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV : Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN : Séance plénière (couverture blanche)
COM : Réunion de commission (couverture beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : alg.zaken@deKamer.be	Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : aff.générales@laChambre.be
---	---	--

SAMENVATTING

Met dit wetvoorstel wordt een drievoudige doelstelling betracht:

- a) de apotheker uitzicht bieden op het verwerven van een officina tegen een verantwoorde prijs,
- b) een versterking van de positie van de apotheker-titularis als beoefenaar van een vrij beroep,
- c) de ondersteuning van de uitbouw van associatieverbanden tussen apothekers-titularis onderling.

Aan deze inhoudelijke wijzigingen worden tenslotte enkele technische wijzigingen gekoppeld inzake vergunning en beroepsuitoefening. Hiermee wordt beoogd de diverse hoedanigheden die de huidige wetgeving onderscheidt, te reduceren om aldus het administratieve luik van deze wetgeving zo transparant mogelijk te maken.

RÉSUMÉ

La présente proposition de loi poursuit un triple objectif :

- a) offrir au pharmacien une perspective concernant l'acquisition d'une officine à un prix raisonnable,
- b) renforcer la position du pharmacien titulaire en tant que titulaire d'une profession libérale,
- c) soutenir le développement d'associations entre pharmaciens titulaires.

À ces modifications de fond s'ajoutent enfin quelques modifications techniques en matière d'autorisation et de titulariat. Le but en est de réduire les diverses qualités que distingue la législation actuelle au profit d'une transparence maximale du volet administratif de cette législation.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Overnameprijs

De huidige reglementering opgenomen in het koninklijk besluit van 13 april 1977 legt een maximale overdrachtsprijs op voor een voor het publiek opengestelde apotheek. Dit maximum wordt bepaald in functie van de volgende elementen: het meubilair en de uitrusting, de voorraad in producten en de gemiddelde brutowinsten behaald in de loop van de vijf belastbare tijdsperken die de overdracht voorafgaan.

Deze reglementering die evenzeer het garanderen van een democratische overnameprijs betracht, bereikt echter niet steeds haar doel, onder meer omdat de overnameprijs geen rekening houdt met de prijs betaald voor het onroerend goed waarin de apotheek is gevestigd. De wettelijke maximumprijs kan aldus eenvoudig omzeild worden door een hogere prijs te bedingen voor dit onroerend goed. Bovendien is de prijsreglementering niet van toepassing op de overdracht van aandelen van een vennootschap waarin een apotheek is ondergebracht.

Tevens dient vastgesteld te worden dat een apotheek steeds vaker als een beleggingsobject wordt beschouwd, waardoor kapitaalkrachtige investeerders soms de eigendom van talrijke apotheken verwerven, zonder persoonlijk bij de exploitatie hiervan betrokken te zijn. Aldus is een speculatieve markt ontstaan met een sterke eigendomsconcentratie en ketenvorming, waarbij marktbezetting en winstmaximalisatie steeds vaker vooropstaan.

Een en ander leidt ertoe dat de prijzen die in de praktijk worden betaald voor de overname van een apotheek voor jonge apothekers vaak prohibitief hoog zijn. De jonge apotheker die er toch in slaagt om, middels het aangaan van verstrekkende financiële verbintenis sen, een officina te verwerven, komt aldus niet zelden onder een erg zware financiële druk te staan bij de aflossing van deze lening.

De volksgezondheid en de ziekteverzekering zijn niet gebaat met een markt die de toegang aan jonge zelfstandige apothekers al te zeer bemoeilijkt, hetzij door een verregaande economische concentratie van apotheken, hetzij door de financiële imperatieven die de uitbouw van een zelfstandige apotheek al te zeer determineren.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Prix de reprise

La réglementation actuelle figurant dans l'arrêté royal du 13 avril 1977 impose un prix maximal de cession pour une officine ouverte au public. Ce prix est fixé en fonction des éléments suivants: le mobilier et l'appareillage, le stock de produits et la moyenne des bénéfices bruts réalisés au cours des cinq périodes imposables précédant celle de la transmission.

Cette réglementation qui vise, elle aussi, à garantir un prix de reprise démocratique n'atteint cependant pas toujours son but, notamment parce que le prix de reprise ne tient pas compte du prix payé pour l'immeuble dans lequel est établie la pharmacie. Le prix maximum légal peut donc être aisément contourné en stipulant un prix plus élevé pour cet immeuble. En outre, la réglementation tarifaire ne s'applique pas à la cession de parts d'une société à laquelle une pharmacie a été apportée.

Force est en outre de constater qu'une pharmacie est de plus en plus souvent considérée comme un objet de placement et que, partant, des investisseurs fortunés acquièrent quelquefois de nombreuses pharmacies sans être personnellement associés à leur exploitation. C'est ainsi que s'est créé un marché spéculatif caractérisé par une forte concentration de propriétés et la création de chaînes, où l'occupation du marché et la maximalisation des bénéfices constituent de plus en plus souvent des priorités.

En conséquence, les prix effectivement payés pour la reprise d'une pharmacie sont souvent prohibitifs pour les jeunes pharmaciens. Le jeune pharmacien qui réussit tout de même à acquérir une officine, moyennant d'énormes engagements financiers, est bien souvent soumis à une très lourde pression financière lors du remboursement de cet emprunt.

Un marché qui entrave par trop l'accès aux jeunes pharmaciens indépendants, soit par une forte concentration économique des pharmacies, soit par les impératifs financiers qui dictent par trop le développement d'une pharmacie indépendante, ne sert pas les intérêts de la santé publique et de l'assurance maladie.

Het voorstel verlaat dan ook de weg van een maximale overdrachtsprijs, die in de praktijk eenvoudig te omzeilen en uiterst moeilijk te controleren valt. In het voorstel wordt de verwerving van rechten op een apotheek exclusief voorbehouden aan apothekers-titularis. Het opleggen van een hoedanigheidvereiste is trouwens ook in de meeste ons omringende landen gekend en kadert in de vaststelling dat de exploitatie van een officina niet louter een economische activiteit uitmaakt maar tevens onlosmakelijk verbonden is met overwegingen inzake volksgezondheid en sociaal beleid. Daarboven kan verwacht worden dat het invoeren van een hoedanigheidvoorraad voor de verwerving van een apotheek een matigende invloed heeft op de prijs aangezien het aantal potentiële overnemers drastisch wordt gereduceerd en louter financieel geïnspireerde verwervingen worden uitgesloten.

Het vrijlaten van de overdrachtsprijs tussen apothekers-titularis mag echter niet leiden tot een verminderde transparantie bij de aankoop van een apotheek. Vanuit die optiek bepaalt het voorstel dat de overdracht van rechten op een apotheek gepaard moet gaan met de opmaak door een erkend deskundige van een verslag dat een beschrijving en waardering bevat van de (rechten op de) apotheek. De voorafgaande mededeling van dit verslag aan de verwerver verzekert dat hij gecertificeerde informatie te beschikking krijgt over de apotheek die hij wenst over te nemen. Anderzijds kan de mededeling van dit verslag aan de overheid er ongetwijfeld toe bijdragen dat zij een beter inzicht verschafft in de evoluties binnen de farmaceutische sector, zodat zij hiermee optimaal rekening kan houden bij het bepalen van haar beleid.

Versterking van de positie van de zelfstandige apotheker-titularis

De huidige reglementering kent een essentiële rol toe aan de apotheker-titularis, onder meer inzake aansprakelijkheid voor de farmaceutische verrichtingen in zijn officina. Het centraal stellen van de apotheker-titularis volgt uit de eigenheid van zijn taak als een beoefenaar van een vrij beroep.

Meer nog dan voor andere vrije beroepen wordt de wijze waarop de apotheker-titularis zijn beroep uitvoert, mede bepaald door de zeggenschap over de economische bestanddelen waaruit de officina is opgebouwd.

Door de invoering van een hoedanigheidvoorraad voor de verwerving van een apotheek zullen de officina's

La présente proposition abandonne dès lors le principe d'un prix maximal de cession, qui est très facile à contourner et extrêmement difficile à contrôler dans la pratique. Dans la présente proposition, l'acquisition des droits sur une pharmacie est exclusivement réservée aux pharmaciens titulaires. La plupart des pays voisins imposent d'ailleurs aussi une condition de qualité, qui s'inscrit dans le cadre du constat que l'exploitation d'une officine ne constitue pas simplement une activité économique, mais est aussi indissociablement liée à des considérations relatives à la santé publique et à la politique sociale. On peut en outre s'attendre à ce que l'instauration d'une condition de qualité pour l'acquisition d'une pharmacie exerce une influence modératrice sur le prix, étant donné que le nombre de repreneurs potentiels s'en trouvera considérablement réduit et que les acquisitions dictées par des motivations purement financières seront exclues.

La liberté de fixation du prix de cession entre les pharmaciens titulaires ne peut cependant conduire à une diminution de la transparence lors de l'achat d'une pharmacie. Dans cette optique, la proposition prévoit que la cession des droits sur une pharmacie doit s'accompagner de l'établissement, par un expert agréé, d'un rapport contenant une description et une évaluation de (des droits sur) la pharmacie. La communication préalable de ce rapport à l'acquéreur lui garantit qu'il dispose d'informations certifiées concernant la pharmacie qu'il souhaite reprendre. D'autre part, la communication de ce rapport aux autorités leur permettra indubitablement de se faire une idée plus précise des évolutions au sein du secteur pharmaceutique, de sorte qu'elles pourront en tenir compte de manière optimale dans la définition de leur politique.

Renforcement de la position du pharmacien titulaire indépendant

La réglementation actuelle attribue un rôle essentiel au pharmacien titulaire, notamment en matière de responsabilité des opérations pharmaceutiques dans son officine. Le rôle central attribué au pharmacien titulaire découle de la spécificité de sa tâche en tant que titulaire d'une profession libérale.

Plus encore que pour les autres professions libérales, les droits que le pharmacien titulaire peut faire valoir sur les éléments économiques dont se compose l'officine déterminent la façon dont il exerce sa profession.

Du fait de l'instauration d'une condition de qualité pour l'acquisition d'une pharmacie, la propriété des of-

die in de toekomst worden overgedragen steeds volledig in handen zijn van de apothekers-titularis. Deze strikte band tussen eigendom en beroepsbeoefenaar heeft tot gevolg dat ook het beheer van en de financiële verantwoordelijkheid over de officina op termijn integraal aan de apothekers-titularis toekomen. Deze evolutie draagt dan ook onmiskenbaar bij tot een hogere «professionalisering» van de sector waar de rol van de apotheker-titularis als *beoefenaar van een vrij beroep* opnieuw ten volle wordt gevaloriseerd. Tevens wordt een al te grote invloed van louter financieel geïnteresseerden gradueel afgebouwd.

Het voorstel gaat uit van een stapsgewijze toepassing van deze beginselen op de bestaande officina's. Zo zullen rechten op deze apotheken enkel kunnen worden overgedragen aan de apotheker die op het ogenblik van de verwerving titularis is of wordt van deze apotheek. Na een overgangsperiode van 20 jaar dient de band tussen eigendom en beroepsbeoefenaar tevens verzekerd te worden bij de eerstvolgende wijziging van titularis.

Naast een toegenomen professionalisering zorgt de koppeling tussen eigendom en beroepsbeoefenaar van de apotheek tevens voor een grotere transparantie van de eigendoms- en beheersstructuren.

Vanuit eenzelfde bekommernis van transparantie herdefinieert het voorstel het begrip vestigingsvergunning. Deze vergunning vindt haar oorsprong in het spreidingsbeleid zodat het logisch voorkomt om haar exclusief te verbinden aan de plaats waar de officina is geopend.

Op heden is de vergunning op naam en wordt zij toegekend aan één natuurlijke of rechtspersoon. De vergunninghouder heeft echter niet noodzakelijk een band met de officina (als eigenaar of titularis). De vergunninghouder vormt aldus een bijkomend aanknopingspunt zonder enige toegevoegde waarde, nu de vergunning in essentie geen persoonlijk karakter behoeft. Als aanspreekpunt voor de administratie kan dan ook veel beter geopteerd worden voor de apotheker-titularis die in toekomst ook steeds vaker eigenaar van de officina zal zijn.

Volledigheidshalve kan worden opgemerkt dat de voorgestelde wijziging inzake vestigingsvergunning geen enkele inhoudelijke wijziging meebrengt aan de spreidingscriteria en voorrangsregeling inzake opening en overbrenging van officina's.

ficies qui seront cédées à l'avenir sera toujours intégralement aux mains de pharmaciens titulaires. Ce lien strict entre la propriété et le titulariat implique qu'à terme, la gestion et la responsabilité financière de l'officine reviendront aussi intégralement aux pharmaciens titulaires. Cette évolution contribue dès lors indéniablement à une « professionnalisation » accrue du secteur où le rôle du pharmacien titulaire en tant que *titulaire d'une profession libérale* est à nouveau pleinement valorisé. En outre, la trop grande influence des acteurs motivés par des intérêts d'ordre purement financier sur la pharmacie se réduira graduellement.

La proposition part d'une application progressive de ces principes aux officines existantes. Ainsi, les droits sur ces pharmacies ne pourront être cédés qu'au pharmacien qui est ou devient titulaire de cette pharmacie au moment de l'acquisition. Après une période transitoire de 20 ans, le lien entre propriété et titulariat doit également être assuré lors du plus prochain changement de titulaire.

Outre une professionnalisation accrue, la jonction entre propriété et titulariat garantit une plus grande transparence des structures de propriété et de gestion.

Dans un même souci de transparence, la proposition redéfinit le concept d'autorisation d'établissement. Cette autorisation trouve son origine dans la politique de répartition, de sorte qu'il paraît logique de l'associer exclusivement au lieu où l'officine a été ouverte.

Aujourd'hui, l'autorisation est nominative et elle est attribuée à une personne physique ou morale. Le détenteur de l'autorisation n'a cependant pas nécessairement de rapport avec l'officine (en tant que propriétaire ou titulaire). Il constitue donc un point de repère supplémentaire sans valeur ajoutée, à présent que l'autorisation ne requiert par essence pas de caractère personnel. Comme point de contact pour l'administration, il serait nettement préférable d'opter pour le pharmacien titulaire qui, à l'avenir, sera également de plus en plus souvent propriétaire de l'officine.

Pour être complets, signalons que la modification proposée concernant l'autorisation d'établissement n'apporte aucune modification de fond aux critères de répartition et au règlement de priorité concernant l'ouverture et la transmission d'officines.

Associatieverbanden

De nagestreefde professionalisering, met name het herwaarderen van de eigenheid van het vrij beroep, heeft geenszins de bedoeling om de samenwerking tussen apothekers-titularis en de daaruit voortvloeiende schaalvoordelen te bemoeilijken. Het voorstel voorziet integendeel in een structuur voor de professionele samenwerking tussen beoefenaars van een vrij beroep middels het aangaan van associatieverbanden die de apothekers-titularis van een of meerdere apotheken groeperen.

Het voorstel voorziet aldus in de mogelijkheid dat één apotheek wordt beheerd door meerdere apothekers-titularis, die in de toekomst allen mede-eigenaar van de officina zullen zijn dan wel vennoot in de vennootschap waarin de eigendom of het beheer van de officina is ingebracht. Dit is in de huidige reglementering niet gekend, doch niets verzet zich tegen een associatie op voet van gelijkheid tussen meerdere apothekers die samen één officina beheren.

Verder maakt het voorstel het mogelijk dat binnen een associatie het beheer wordt gevoerd van meerdere apotheken. Ook dan zal elke apotheker-titularis deze hoedanigheid slechts kunnen uitoefenen met betrekking tot één officina terwijl niets zich ertegen verzet dat een voor rekening van de associatie beheerde apotheek meerdere apothekers-titularis telt.

Gelet op de strikte band tussen eigendom en beroepsbeoefenaar vereist het voorstel dat elke apotheker-titularis van een apotheek die voor rekening van de associatie wordt beheerd, tevens vennoot is van deze associatie terwijl anderzijds ook enkel zij de hoedanigheid van vennoot kunnen verwerven.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Er wordt geopteerd voor een wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunde, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissie, dat de basis vormt voor zowel de regeling inzake vergunning als inzake de overdracht van officina's.

Art. 2

a) Een nieuwe paragraaf § 2bis wordt ingevoegd houdende definities van enkele kernbegrippen, zoals het functioneel omschreven «apotheker-titularis».

Associations

La professionnalisation visée, à savoir la revalorisation de la spécificité de la profession libérale, n'a nullement pour but d'entraver la collaboration entre les pharmaciens titulaires et les avantages d'échelle qui en découlent. La proposition prévoit au contraire une structure pour la collaboration professionnelle entre indépendants par la création d'associations regroupant pharmaciens titulaires d'une ou de plusieurs pharmacies.

La proposition prévoit ainsi la possibilité qu'une seule pharmacie soit gérée par plusieurs pharmaciens titulaires qui, à l'avenir, seront tous copropriétaires de l'officine ou bien associés de la société dans laquelle la propriété ou la gestion de l'officine a été intégrée. La réglementation actuelle ne connaît pas la pluralité des titulaires, mais rien ne s'oppose à une association à parts égales entre plusieurs pharmaciens qui gèrent ensemble une seule officine.

La proposition offre par ailleurs la possibilité d'exécuter au sein d'une association la gestion de plusieurs pharmacies. Dans ce cas également, chaque pharmacien titulaire ne pourra exercer cette qualité que par rapport à une seule officine tandis que rien ne s'oppose à ce qu'une pharmacie gérée pour le compte de l'association compte plusieurs pharmaciens titulaires.

Vu le lien strict entre propriété et titulariat, la proposition exige que chaque pharmacien titulaire d'une pharmacie gérée pour le compte de l'association soit également associé de cette association tandis que, d'autre part, eux seuls peuvent acquérir la qualité d'associé.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

On opte pour une modification de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales, qui jette les bases de la réglementation concernant tant l'autorisation que le transfert d'officines.

Art. 2

a) Cet article insère un nouveau § 2bis, qui définit quelques concepts essentiels et qui donne, notamment, une définition fonctionnelle de la notion fonctionnelle de «pharmacien titulaire».

Uit deze begripsomschrijvingen volgt tevens dat een vennootschap waarin een of meerdere apotheken worden beheerd, zich enkel het beheer van deze apotheken tot doel mag stellen. De strikte band tussen eigendom c.q. aandeelhouderschap van een associatie en beroepsbeoefenaar enerzijds en de professionalisering van de beroepsuitoefening anderzijds, vereisen immers dat deze vennootschappen hun activiteitsveld beperken tot de professionele sfeer. Omgekeerd kunnen ook enkel apothekers-titularis vennoot zijn van een associatieverband.

In een in te voegen paragraaf 2ter wordt vervolgens bevestigd dat een apotheker slechts met betrekking tot één apotheek apotheker-titularis kan zijn. Nieuw is dat een apotheek door meerdere apothekers-titularis kan worden beheerd. De Koning wordt gemachtigd om een regeling uit te werken inzake het tijdelijk beheer van een officina bij het tijdelijk of permanent wegvalLEN van de apothekers-titularis, in afwachting dat de apotheker-titularis of zijn opvolger het beheer opnieuw kan overnemen.

Verder worden de essentiële regels opgenomen inzake het functioneren van associaties of van het beheer van een apotheek in een eenpersoonsvennootschap. Zo wordt bepaald dat de apotheker-titularis voor zijn professionele fouten steeds hoofdelijk aansprakelijk is met de vennootschap voor wiens rekening het beheer wordt gevoerd.

Wat de associaties betreft, dienen deze de vorm aan te nemen van een bij wet geregelde vennootschap, met uitsluiting van de naamloze vennootschap, de stille handelsvennootschap, de commanditaire vennootschap en de commanditaire vennootschap op aandelen. De nagestreefde transparantie verzet zich immers tegen vennootschapsvormen die gekenmerkt worden door de aanwezigheid van stille vennoten, terwijl ook de typische kapitaalsvennootschapp niet geschikt zijn als rechtsform voor een professioneel samenwerkingsverband. Het uitsluiten van zowel de naamloze vennootschap als de commanditaire vennootschap op aandelen brengt mee dat de aandelen van de professionele vennootschap steeds op naam zullen staan.

De eigenheid van een professionele vennootschap als instrument voor een samenwerking op voet van gelijkheid vereist verder dat elke vennoot van de associatie over een gelijk stemrecht beschikt.

De nieuwe paragraaf 2quater tenslotte bevat twee voorschriften inzake eigendom van rechten op een apotheek.

Il en résulte également qu'une société dans laquelle une ou plusieurs pharmacies sont gérées ne peut avoir pour objet que la gestion de ces pharmacies. Le lien strict entre la propriété ou l'actionnariat de l'association et le titulariat, d'une part, et la professionnalisation de l'exercice de la profession, d'autre part, exigent en effet de ces sociétés qu'elles limitent leur champ d'activité à cette sphère professionnelle. Inversement, seuls les pharmaciens titulaires peuvent être associés d'une association.

Dans un nouveau § 2ter, il est ensuite confirmé qu'un pharmacien ne peut être titulaire que d'une seule pharmacie, tandis qu'on introduit la règle selon laquelle une officine peut être gérée par plusieurs pharmaciens titulaires. Le Roi est autorisé à élaborer une réglementation concernant la gestion temporaire d'une officine en cas d'indisponibilité temporaire ou permanente des pharmaciens titulaires, en attendant que le pharmacien titulaire ou son successeur puisse reprendre la gestion.

Nous reprenons par ailleurs les règles essentielles concernant le fonctionnement d'associations ou la gestion d'une pharmacie dans une société unipersonnelle. Il est ainsi stipulé que le pharmacien titulaire est toujours solidairement responsable de ses fautes professionnelles avec la société pour le compte de laquelle il assume la gestion.

En ce qui concerne les associations, celles-ci doivent prendre la forme d'une société régie par la loi, à l'exclusion de la société anonyme, de la société interne, de la société en commandite simple et de la société en commandite par actions. En effet, la transparence recherchée ne s'entend pas avec les formes juridiques caractérisées par la présence d'associés commanditaires, tandis que les sociétés de capitaux typiques ne conviennent pas non plus comme forme juridique pour une association professionnelle. Du fait de l'exclusion de la société anonyme et de la société en commandite par actions, les actions de la société professionnelle sont invariablement nominatives.

La spécificité d'une société professionnelle comme instrument de collaboration sur un pied d'égalité suppose par ailleurs que chaque associé de l'association jouisse d'un droit de vote équivalent.

Enfin, le nouveau § 2quater introduit deux dispositions en matière de propriété des droits sur une officine.

Krachtens het bepaalde in het eerste lid kan enkel de apotheker-titularis van een apotheek rechten op deze apotheek verwerven. Met het inschrijven van deze hoedanigheidvoorwaarde wordt een strikte band verwezenlijkt tussen eigendom en beroepsbeoefenaar.

Het tweede lid voorziet in de verplichte opmaak van een deskundigenverslag voor elke overdracht van rechten op een apotheek, anders dan bij overgang onder algemene titel.

Aan de Koning wordt onder meer de bevoegdheid verleend om nadere regelingen te bepalen inzake de overdracht van rechten op een apotheek, inzonderheid aangaande aandelen in een associatie, de inhoud van het verslag, de erkenning van de deskundigen, de mededeling van het verslag en het toezicht op deze bepalingen.

b) Met de wijziging aan § 3, 1° eerste tot derde lid wordt de vergunning verbonden aan de vestigingsplaats en niet langer aan een soms toevallige persoon. Dergelijke vergunning kan enigszins worden vergeleken met een exploitatievergunning vereist voor bepaalde commerciële activiteiten.

c) Deze bepaling voorziet in de aanpassing van een verwijzingsbepaling.

d) Teneinde te vermijden dat het opheffen van het persoonlijk karakter van de vergunning ertoe zou leiden dat de administratie niet langer voor elke officina over één vast aansprekingspunt zou kunnen beschikken, wordt de Koning gemachtigd voor te schrijven dat voor administratieve doeleinden één van de apothekers-titularis als vertegenwoordiger dient aangeduid te worden. Dergelijke aanduiding heeft slechts een administratieve draagwijdte en doet geenszins afbreuk aan het ontbreken van hiërarchische band tussen de apothekers-titularis van eenzelfde apotheek.

e) en f) Deze bepalingen voorzien in de aanpassing van een verwijzingsbepaling en de vervanging van de vergunningshouder als aanknopingspunt door de apotheker-titularis.

g) De overdracht van rechten op een apotheek worden in het voorstel beheerst door het bepaalde in een nieuwe in te voegen § 2quater. Met de vervanging van de huidige wettekst vervalt de wettelijke basis voor het K.B. van 13 april 1977 tot vaststelling van de regels die toelaten de waarde van de overdracht der apotheken vast te stellen en toezicht uit te oefenen op deze overdracht, dat aldus impliciet wordt opgeheven.

En vertu de la disposition de l'alinéa premier, seul le pharmacien titulaire d'une officine ou celui qui reprend simultanément cette qualité peut acquérir des droits sur cette officine. Il se crée, de la sorte, un lien strict entre propriété et titulariat.

À l'alinéa 2, l'établissement obligatoire d'un rapport d'expert est prévu pour tout transfert de droits sur une pharmacie autrement que par transfert à titre universel.

Le Roi est compétent, entre autres, pour édicter d'autres réglementations concernant le transfert des droits sur une officine, en particulier concernant les actions dans une association, le contenu du rapport, l'agrément des experts, la communication du rapport et le contrôle de ces dispositions.

b) La modification du § 3, 1°, alinéas 1er à 3, vise à associer l'autorisation au lieu d'implantation et non plus à une personne quelquefois fortuite. Pareille autorisation peut en quelque sorte être comparée à une autorisation d'exploitation exigée pour certaines activités commerciales.

c) Cette disposition prévoit l'adaptation d'une disposition de renvoi.

d) Afin d'éviter que la suppression du caractère personnel de l'autorisation n'aboutisse à une situation où l'administration ne dispose plus d'un contact fixe pour chaque officine, le Roi est autorisé à stipuler que l'un des pharmaciens titulaires doit être désigné en tant que représentant à des fins administratives. Cette désignation n'a qu'une portée administrative et n'enlève rien à l'absence de rapport hiérarchique entre les divers pharmaciens titulaires d'une même pharmacie.

e) et f) Ces dispositions prévoient l'adaptation d'une disposition de renvoi et le remplacement du détenteur d'autorisation comme point de repère par le pharmacien titulaire.

g) Dans la proposition, le transfert des droits sur une officine est régi par la disposition contenue dans un nouveau § 2quater. Le remplacement du texte actuel rend caduque la base légale de l'arrêté royal du 13 avril 1977 fixant les règles permettant de déterminer la valeur des transmission des officines pharmaceutiques et de surveiller cette transmission, qui est donc implicitement abrogé.

h) Deze bepaling voorziet in de vervanging van de vergunningshouder als aanknopingspunt door de apotheker-titularis.

i) Deze bepaling voorziet in de afschaffing van het persoonlijk karakter van de vergunning met betrekking tot de voor het publiek opengestelde apotheek in het luchthavengebouw te Brussel-Nationaal.

j) Deze bepaling voorziet in de aanpassing van een verwijzingsbepaling.

k) en l) Deze bepalingen vloeien voort uit de afschaffing van het persoonlijk karakter van de vergunning.

m) Deze wijziging strekt ertoe de bepaling van de apotheken die niet als rechtmatig geopend worden beschouwd, aan te passen aan de door dit voorstel nieuw ingevoerde voorschriften.

n) Deze wijzigingen vloeien voort uit de afschaffing van het persoonlijk karakter van de vergunning.

o) Deze bepaling verleent de Koning de bevoegdheid om de nodige uitvoeringsmaatregelen te nemen teneinde de administratieve verwerking van de ingevoerde regeling optimaal te laten verlopen.

Art. 3

Dit artikel breidt de strafbepaling uit tot de miskenning van de regels vervat in de nieuw ingevoegde paragrafen.

Art. 4

Dit artikel voorziet in een overgangsperiode van 20 jaar waarna niet enkel de overdracht van rechten op de apotheek doch ook de wijziging van apothekertitularis de verplichting met zich brengt te voldoen aan de band tussen eigendom en beroepsbeoefenaar. Krachtnets een tweede overgangsbepaling worden de voorschriften inzake beheer van een apotheek uiterlijk op hetzelfde ogenblik van toepassing.

Vennootschappen die een recht op een apotheek bezitten, dienen binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet een rechtsvorm aan te nemen die voor een associatieverband is toegelaten. Enkel op deze wijze kan de betrachte transparantie inzake eigendom

h) Cette disposition prévoit le remplacement du détenteur d'autorisation, comme point de repère, par le pharmacien titulaire.

i) Cette disposition prévoit l'abolition du caractère personnel de l'autorisation relative à la pharmacie ouverte au public à l'aéroport de Bruxelles-National.

j) Cette disposition prévoit l'adaptation d'une disposition de renvoi.

k) et l) Ces dispositions découlent de l'abolition du caractère personnel de l'autorisation.

m) Cette disposition vise à adapter les dispositions en matière d'officines qui ne sont pas considérées comme étant ouvertes régulièrement au public, afin de les mettre en conformité avec les nouvelles prescriptions instaurées par la présente proposition.

n) Ces modifications découlent de l'abolition du caractère personnel de l'autorisation.

o) Cette disposition confère au Roi la compétence de prendre les mesures d'exécution nécessaires afin de garantir le déroulement optimal du traitement administratif de la réglementation instaurée.

Art. 3

Cet article étend l'application de la disposition pénale à la méconnaissance des règles énoncées dans les nouveaux paragraphes.

Art. 4

Cet article prévoit une période transitoire de vingt ans, au terme de laquelle le lien entre propriété et titulariat devra obligatoirement être assuré, non seulement lors du transfert des droits sur une officine, mais également lors du changement du pharmacien titulaire. Aux termes d'une deuxième disposition transitoire, les règles en matière de gestion d'une officine sont d'application au plus tard le même jour.

Les sociétés détenant des droits sur une officine adoptent, dans les six mois de l'entrée en vigueur de la présente loi, une forme juridique ouverte à une association. Cette obligation vise à assurer la transparence en matière de propriété et de gestion d'officines

en beheer van een apotheek verzekerd worden en is het mogelijk controle uit te oefenen op de naleving van de voorschriften inzake overdrachten van rechten op een apotheek.

Art. 5

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de zesde maand na deze waarin zij is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Yolande AVONTROODT (VLD)
Jef VALKENIERS (VLD)

et à permettre le contrôle du respect des dispositions relatives au transfert des droits sur une officine.

Art. 5

La loi que nous proposons entrera en vigueur le premier jour du sixième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*.

WETSVOORSTEL**PROPOSITION DE LOI****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 4 van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunde, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissie wordt gewijzigd als volgt:

a) er worden een § 2bis, 2ter en § 2quater ingevoegd, luidende:

«§ 2bis. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1° apotheker-titularis: de natuurlijke persoon die gemachtigd is de artsenijbereidkunde te beoefenen en die, hetzij voor eigen rekening hetzij voor rekening van een eenpersoonsvennootschap of associatieverband, een voor het publiek opengestelde apotheek beheert;

2° eenpersoonsvennootschap: de burgerlijke vennootschap, met als enig vennoot een apotheker-titularis, die enkel tot maatschappelijk doel heeft het beheer van de voor het publiek opengestelde apotheek waarvan haar vennoot apotheker-titularis is;

3° associatieverband: de burgerlijke vennootschap, met als enige vennoten apothekers-titularis of eenpersoonsvennootschappen, die enkel tot maatschappelijk doel heeft het beheer van de apotheek of apotheken waarvan haar vennoten respectievelijk de enige vennoten hiervan, de apothekers-titularis zijn;

4° geassocieerde apotheker: de apotheker-titularis die zelf of waarvan de eenpersoonsvennootschap vennoot is van een associatieverband;

5° recht op een apotheek: elk zakelijk recht, anders dan zekerheidsrecht, op een voor het publiek opengestelde apotheek of op effecten uitgegeven door een rechtspersoon die een dergelijk recht bezit.

§ 2ter. 1° Het is verboden apotheker-titularis te zijn met betrekking tot meer dan één voor het publiek opengestelde apotheek.

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 4 de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice de l'art de guérir, de l'art infirmier, des professions paramédicales et aux commissions médicales sont apportées les modifications suivantes :

A) Il est inséré un § 2bis, un § 2ter et un § 2quater, libellés comme suit :

«§ 2bis. Pour l'application du présent arrêté, on entend par :

1° pharmacien titulaire: la personne physique autorisée à pratiquer l'art pharmaceutique et qui gère une officine ouverte au public soit pour son propre compte, soit pour le compte d'une société unipersonnelle ou d'une association;

2° société unipersonnelle: la société civile dont l'associé unique est un pharmacien titulaire et dont l'objet social consiste uniquement à gérer l'officine ouverte au public dont son associé est pharmacien titulaire;

3° association: la société civile dont tous les associés sont des pharmaciens titulaires ou des sociétés unipersonnelles et dont l'objet social consiste uniquement à gérer la ou les officines ouvertes au public dont ses associés ou leurs associés uniques sont les pharmaciens titulaires;

4° pharmacien associé: le pharmacien titulaire qui est lui-même ou dont la société unipersonnelle est associé d'une association;

5° droit sur une officine: tout droit réel, autre qu'une sûreté, portant sur une officine ouverte au public ou sur les titres émis par une personne morale qui détient un tel droit.

§ 2ter. 1° Il est interdit d'être pharmacien titulaire de plus d'une officine pharmaceutique ouverte au public.

Elke voor het publiek opengestelde apotheek wordt beheerd door minstens één apotheker-titularis.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, volgens de procedure bepaald in § 3, 1°, tweede lid, de voorwaarden bepalen waaronder het beheer van een voor het publiek opengestelde apotheek tijdelijk door een andere apotheker dan de apotheker-titularis wordt waargenomen ingeval alle apothekers-titularis van deze apotheek daartoe in een tijdelijke of permanente onmogelijkheid verkeren.

2° De apotheker-titularis is met de eenpersoonsvennootschap of het associatieverband hoofdelijk aansprakelijk voor de beroepsfouten die hij begaat, onvermindert het verhaalsrecht van de vennootschap.

3° Het associatieverband neemt de vorm aan van een bij wet geregelde vennootschap, met uitzondering van de naamloze vennootschap, de stille handelsvennootschap, de commanditaire vennootschap en de commanditaire vennootschap op aandelen.

Ongeacht de vorm beschikt iedere vennoot van een associatieverband over één stem.

De benaming van het associatieverband wordt gevolgd door de vermelding «geassocieerde apothekers».

§ 2quater. Een recht op een apotheek kan slechts verworven worden, hetzij voor eigen rekening hetzij voor rekening van een eenpersoonsvennootschap, door diegene die uiterlijk op het ogenblik van deze verwerving apotheker-titularis is van deze apotheek of door een associatieverband dat, onvermindert de bepalingen van § 2ter, alle apothekers-titularis groepeert van de voor het publiek opengestelde apotheek waarop dit recht betrekking heeft.

Bij de overdracht van een recht op een apotheek, anders dan onder algemene titel, maakt een erkend deskundige op verzoek en op kosten van de overdrager een verslag op waarin dit recht evenals de voor het publiek opengestelde apotheek waarop dit recht rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking heeft, wordt beschreven en gewaardeerd. Het verslag, dat niet meer dan zes maand voordien mag zijn opgesteld, wordt voorafgaand aan de overdracht meegedeeld aan de overdrager, de verwerver en aan de minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft.

De Koning kan, na het advies te hebben ingewonnen van de meest representatieve farmaceutische beroepsorganisaties en bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, nadere regelen vaststellen met

Toute officine pharmaceutique ouverte au public est gérée par au moins un pharmacien titulaire.

Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, selon la procédure fixée au § 3, 1°, alinéa 2, les conditions auxquelles la gestion d'une officine pharmaceutique ouverte au public est temporairement assurée par un pharmacien autre que le pharmacien titulaire, au cas où tous les pharmaciens titulaires de cette officine se trouvent dans l'impossibilité temporaire ou permanente de gérer cette officine.

2° Le pharmacien titulaire est, avec la société unipersonnelle et l'association, responsable solidairement des fautes professionnelles qu'il commet, sans préjudice du droit de recours de la société.

3° L'association adopte la forme d'une société régie par la loi, à l'exception de la société anonyme, de la société interne, de la société en commandite ou de la société en commandite par actions.

Quelle que soit la forme adoptée par l'association, chaque associé dispose d'une seule voix.

La dénomination de l'association est suivie de la mention «pharmacien associés».

§ 2quater. Un droit à une officine pharmaceutique ne peut être acquis, soit pour son propre compte, soit pour le compte d'une société unipersonnelle, que par celui qui, au plus tard au moment de cette acquisition, est le pharmacien titulaire de cette officine ou par une association qui, sans préjudice des dispositions du § 2ter, regroupe tous les pharmaciens titulaires de l'officine ouverte au public auquel ce droit se rapporte.

Lors de la cession d'un droit à une officine pharmaceutique, autrement qu'à titre universel, un expert agréé établit, à la demande et aux frais du cédant, un rapport décrivant et évaluant ce droit ainsi que l'officine ouverte au public à laquelle ce droit se rapporte directement ou indirectement. Ce rapport, qui ne peut avoir été établi plus de six mois auparavant, est communiqué préalablement à la cession au cédant, à l'acquéreur et au ministre qui a la Santé publique dans ses attributions.

Le Roi peut, après avoir recueilli l'avis des organisations professionnelles les plus représentatives des pharmaciens, fixer, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les modalités relatives à la cession d'un droit

betrekking tot de overdracht van een recht op een apotheek, het verslag van de erkend deskundige en het toezicht op de overdracht.»;

b) in § 3, 1°, worden het eerste tot derde lid, vervangen als volgt:

«Voor de opening, de overbrenging of de fusie van voor het publiek opengestelde apotheken is een voorafgaande vergunning vereist, verbonden aan de vestigingsplaats van de apotheek.»;

c) in § 3, 1°, zesde lid, wordt het woord «vierde» vervangen door het woord «tweede»;

d) in § 3, 1°, wordt tussen het zesde en het zevende lid het volgende lid ingevoegd:

«De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad,, bepalen dat voor de voor het publiek opengestelde apotheek die door meerdere apothekers-titularis wordt beheerd, voor administratieve doeleinden één van hen als vertegenwoordiger jegens de overheid dient te worden aangewezen.»;

e) in § 3, 1°, zevende lid wordt het woord «vierde» vervangen door het woord «tweede» en het woord «vergunninghouder» door het woord «apotheker-titularis»;

f) in § 3, 1°, achtste lid wordt het woord «vierde» vervangen door het woord «tweede» en het woord «vergunninghouder» door het woord «apotheker-titularis»;

g) § 3, 6° wordt opgeheven;

h) in § 3, 7° wordt het woord «vergunninghouders» vervangen door het woord «apothekers-titularis»;

i) in § 3bis wordt het eerste lid vervangen als volgt:

«In afwijking van de bepalingen genomen in uitvoering van § 3 van dit artikel met betrekking tot de spreiding van de voor het publiek opengestelde apotheken kan de minister van Volksgezondheid een vergunning toestaan voor de opening van een apotheek in het luchthavengebouw te Brussel-Nationaal, bereikbaar voor alle categorieën van passagiers in de transitzone van dit luchthavengebouw.»;

j) in § 3ter, eerste lid, wordt het woord «vierde» vervangen door het woord «tweede»;

à une officine pharmaceutique, au rapport de l'expert agréé et au contrôle de la cession.»;

b) au § 3, 1°, les alinéas 1er à 3 sont remplacés par la disposition suivante :

«L'ouverture, le transfert ou la fusion d'officines pharmaceutiques ouvertes au public sont subordonnés à une autorisation préalable, liée au lieu d'établissement de l'officine.

c) au § 3, 1°, alinéa 6, le mot « quatrième » est remplacé par le mot « deuxième » ;

d) au § 3, 1°, l'alinéa suivant est inséré entre l'alinéa 6 et l'alinéa 7 :

«Le Roi peut prévoir, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, que lorsque l'officine pharmaceutique ouverte au public est gérée par plusieurs pharmaciens titulaires, l'un d'eux est désigné, aux fins administratives, comme représentant vis-à-vis des pouvoirs publics. » ;

e) au § 3, 1°, alinéa 7, le mot « quatrième » est remplacé par le mot « deuxième » et les mots « détenteur de l'autorisation » sont remplacés par les mots « pharmacien titulaire » ;

f) au § 3, 1°, alinéa 8, les mots « au quatrième alinéa » sont remplacés par les mots « à l'alinéa 2 » et les mots « du détenteur de l'autorisation » sont remplacés par les mots « du pharmacien titulaire » ;

g) le § 3, 6°, est abrogé ;

h) au § 3, 7°, le mot « personnes » est remplacé par le mot « pharmaciens » ;

i) au § 3bis, l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

«Par dérogation aux dispositions prises en exécution du § 3 du présent article relatif à la répartition des officines ouvertes au public, le ministre de la Santé publique peut accorder une autorisation d'ouverture d'une officine dans le bâtiment de l'aéroport de Bruxelles-National accessible pour toutes les catégories de passagers dans la zone de transit de cet aéroport. » ;

j) au § 3ter, alinéa 1er, les mots « quatrième alinéa » sont remplacés par les mots « alinéa 2 » ;

k) in § 3ter, tweede lid, vervallen de woorden «, en elke houder van een vergunning bedoeld in artikel 4, § 3, 1°,»;

l) in § 3ter, derde lid, worden de woorden «, één natuurlijk of één rechtspersoon, een vergunning, behalve als de oorspronkelijke vergunninghouder nog houder is van de vergunning die werd verleend na de inwerkingtreding van de vooroemde wet van 17 december 1973» vervangen door de woorden «een vergunning zoals bedoeld in § 3, 1°»;

m) in § 3quater, eerste lid, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 2° worden de woorden «de vergunninghouder» vervangen door de woorden «de voormalige vergunninghouder»;

2° de bepaling onder 3° wordt vervangen als volgt:

«die wordt beheerd in strijd met het bepaalde in § 2ter»;

3° in de bepaling onder punt 4° worden de woorden «rechten op» ingevoegd tussen de woorden «overdracht van» en de woorden «een apotheek»;

d) in de bepaling onder punt 5° vervallen de woorden «de vergunninghouder» en wordt het woord «heeft» vervangen door het woord «werd»;

n) in § 3quater worden het tweede en derde lid vervangen als volgt:

«Bij wijze van overgang wordt elke voor het publiek opengestelde apotheek waarvoor binnen een door de Koning te bepalen periode, bepaald volgens de procedure bedoeld in § 3, 1°, tweede lid, een vergunning werd aangevraagd zoals bedoeld in § 3ter, geacht te beschikken over een tijdelijke vergunning gedurende een door de Koning te bepalen termijn, bepaald volgens de procedure bedoeld in § 3, 1°, tweede lid.

Bij wijze van overgang kan voor elke voor het publiek opengestelde apotheek, volgens de procedure, de verdere regels en de termijnen bij koninklijk besluit bepaald een aanvraag tot regularisatie worden ingediend.»;

o) het eerste lid van § 3quinquies wordt vervangen als volgt:

«De Koning kan, volgens de procedure bepaald in paragraaf 3, 1°, tweede lid, bepalen dat bij een over-

k) au § 3ter, les mots «, et tout détenteur de l'autorisation visée à l'article 4, § 3, 1°, » sont supprimés ;

l) au § 3ter, alinéa 3, les mots « , une seule personne physique ou une seule personne morale, une autorisation, sauf si le premier détenteur de l'autorisation est toujours détenteur de l'autorisation qui a été accordée après l'entrée en vigueur de la loi précitée du 17 décembre 1973 » sont remplacés par les mots « une autorisation visée au § 3, 1° » ;

m) au § 3quater, alinéa 1er, sont apportées les modifications suivantes :

1° au 2°, les mots « le détenteur d'autorisation » sont remplacés par les mots « l'ex-détenteur d'autorisation » ;

2° le 3° est remplacé par le texte suivant :

« qui est gérée en violation des dispositions du § 2ter » ;

3° au 4°, les mots « en matière de transmission d'une officine » sont remplacés par les mots « en matière de transmission de droits sur une officine » ;

4° au 5°, les mots « que le détenteur d'autorisation » sont supprimés et le mot « ait » est remplacé par le mot « avoir » ;

n) au § 3quater, les alinéas 2 et 3 sont remplacés par les alinéas suivants:

«À titre transitoire, chaque officine ouverte au public pour laquelle l'autorisation visée au § 3, 1°, alinéa 2, a été sollicitée dans un délai à déterminer par le Roi selon la procédure visée au § 3, 1°, alinéa 2, est réputée disposer d'une autorisation temporaire pendant une période fixée par le Roi selon la procédure prévue au § 3, 1°, alinéa 2.

À titre transitoire, une demande de régularisation peut être introduite pour chaque officine ouverte au public selon la procédure, les modalités et les délais déterminés par arrêté royal.»;

o) l'alinéa 1er du § 3quinquies est remplacé par l'alinéa suivant:

«Le Roi peut, selon la procédure prévue au § 3, 1°, alinéa 2, prévoir qu'en cas de transfert visé au § 3, 6°,

dracht bedoeld in § 3, 6°, bij de wijziging van een apotheker-titularis of bij de wijziging van de apotheker-titularis die als vertegenwoordiger werd aangewezen in de zin van § 3, 1°, vijfde lid, eveneens een registratieprocedure moet worden gevuld.»;

Art. 3

In artikel 38bis van hetzelfde koninklijk besluit worden de woorden «*2ter, 2quater*» ingevoegd tussen de woorden «de bepalingen van artikel 4, §§» en «*3, 3bis, 3ter*»;

Art. 4

§ 1. Na verloop van 20 jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van deze wet, dragen de eigenaars van rechten op een apotheek die niet voldoen aan de voorwaarden voor verwerving van dergelijke rechten omschreven in artikel 4, § 2*quater* van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967, deze rechten over binnen twaalf maanden nadat de apotheker-titularis of één van de apothekers-titularis deze hoedanigheid met betrekking tot de betrokken apotheek heeft verloren.

Gedurende de periode bedoeld in het eerste lid kan het beheer van een voor het publiek opengestelde apotheek, in afwijking van het artikel 4, § 2*ter* van voornoemd besluit en het artikel 38bis in de mate dat dit naar artikel 4, § 2*ter* verwijst, geschieden door een apotheker-titularis die dit beheer niet voert in eigen naam of voor rekening van een eenpersoonsvennootschap of associatieverband.

§ 2. Een vennootschap die een recht op een apotheek bezit, neemt binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet een voor een associatieverband toegelaten rechtsvorm aan, op straffe van gerechtelijke ontbinding op verzoek van het openbaar ministerie of van elke belanghebbende, onverminderd de mogelijkheid van de rechter om een regularisatietermijn toe te staan.

lors du changement d'un pharmacien titulaire ou lors du changement du pharmacien titulaire désigné en qualité de représentant au sens du § 3, 1°, alinéa 5, une procédure d'enregistrement doit également être suivie.» ;

Art. 3

À l'article 38bis du même arrêté royal, les mots « *2ter, 2quater,* » sont insérés entre les mots « aux dispositions de l'article 4, §§ » et les mots « *3, 3bis, 3ter* ».

Art. 4

§ 1er. Au terme d'une période de vingt ans à compter de l'entrée en vigueur de la présente loi, les propriétaires de droits sur une officine qui ne répondent pas aux conditions pour l'acquisition desdits droits visés à l'article 4, § 2*quater*, de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 transfèrent ces droits dans les douze mois suivant la perte, par le pharmacien titulaire ou un des pharmaciens titulaires, de la qualité de pharmacien titulaire par rapport à cette officine.

Pendant la période visée à l'alinéa 1er, une officine ouverte au public peut être gérée, par dérogation à l'article 4, § 2*ter*, de l'arrêté royal n° 78 précité et à l'article 38bis de cet arrêté dans la mesure où cette disposition renvoie à l'article 4, § 2*ter*, par un pharmacien titulaire n'agissant pas pour son propre compte ni pour compte d'une société unipersonnelle ou d'une association.

§ 2. Une société détenant des droits sur une officine adopte, dans les six mois de l'entrée en vigueur de la présente loi, une forme juridique ouverte à une association, à peine de dissolution judiciaire à la requête du ministère public ou de tout tiers intéressé, nonobstant la faculté pour le juge d'accorder un délai de régularisation.

Art. 5

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de zesde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

28 november 2001

Yolande AVONTROODT (VLD)
Jef VALKENIERS (VLD)
Jacques GERMEAUX (VLD)
Annemie VAN DE CASTEELE (VU-ID)

Art. 5

La présente loi entre en vigueur le premier jour du sixième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*.

28 novembre 2001